

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.1.8>

А. В. Баско

доктор філософії в галузі права,
докторант Запорізького національного університету
<https://orcid.org/0009-0007-9858-257X>

РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАЛЕЖНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

В статті з'ясовано поняття та сутність державної політики у сфері забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури; здійснено аналіз правових засад забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури, виокремлено їх вади та запропоновано напрямки удосконалення.

В результаті дослідження встановлено, що державна політика у сфері забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури це система організаційних, нормативно-правових, інженерно-технічних, ресурсних, інформаційно-аналітичних та методологічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури, адміністрування якими здійснюється органами місцевого самоврядування, а саме: комунальне господарство та комінанальні послуги, водопостачання, водовідведення, водоочищення, утилізація побутових відходів, надання адміністративних послуг, та ін.

Встановлено відсутність нормативного визначення системи повноважень ОМС у сфері захисту критичної інфраструктури та запропоновано: 1) урегулювати в окремій статті Закону України «Про місцеве самоврядування» повноваження ОМС щодо захисту критичної інфраструктури, а саме: підготовка, подання на затвердження, організація виконання та реалізація місцевих програм у сфері захисту критичної інфраструктури; затвердження переліку об'єктів критичної інфраструктури, які потребують захисту та подання клопотання до КМУ про внесення їх об'єктів критичної інфраструктури; утворення комісії контролю за дотриманням умов функціонування та захисту критичної інфраструктури; ведення моніторингу викликів і загроз, що можуть виникати та створювати загрозу захисту об'єктів критичної інфраструктури, вживати заходи щодо їх негайного усунення; утворення органів з евакуації, планування, підготовка та проведення на відповідній території у разі виникнення або загрози виникнення надзвичайної ситуації, пожежі, іншої небезпечної події евакуації населення, культурних і матеріальних цінностей, їх розміщення та життєзабезпечення населення на об'єктах критичної інфраструктури; забезпечувати контроль за пропуском режимом на об'єктах критичної інфраструктури першої категорії; вживати інших заходів щодо захисту критичної інфраструктури, в тому числі заходів адміністративного примусу»; 2) включити ОМС до системи секторальних органів у сфері захисту критичної інфраструктури, які таким чином будуть наділені відповідними повноваженнями нарівні з державними органами, шляхом внесення змін до Закону «Про критичну інфраструктуру»; 3) включити до Переліку секторів критич-

ної інфраструктури, ті сектори, захист яких забезпечують органи місцевого самоврядування, а саме: «Сектор – комунальне господарство та комінальні послуги; підсектор – водопостачання, водовідведення, водоочищення, утилізація побутових відходів; типи основної послуги – доставка води водогонами, відведення води через каналізаційні стоки, робота водоочисних станцій та колекторів, робота комунальних звалищ та комунальних підприємств переробки побутових відходів; секторальний орган у сфері захисту критичної інфраструктури – відповідні підрозділи (служби) ОМС».

Ключові слова: критична інфраструктура, захист критичної інфраструктури, державна політика у сфері належного функціонування критичної інфраструктури, органи місцевого самоврядування, повноваження у сфері захисту критичної інфраструктури.

Постановка проблеми. З моменту початку 24 лютого 2022 року повномасштабного військового вторгнення росії на територію України і до сьогодні однією із загроз для України є загроза пошкодження, знищення критичної інфраструктури, без діяльності якої важко буде забезпечувати повноцінне функціонування держави в цілому, і саме на це нажалі спрямовані значні зусилля ворога. Крім ЗСУ значні обов'язки по захисту критичної інфраструктури покладаються на центральні та місцеві органи виконавчої влади, а більше на органи місцевого самоврядування (далі – ОМС), які ключовим суб'єктом управління (адміністрування) у сфері належного функціонування та захисту об'єктів в першу чергу комунальної інфраструктури, об'єктів тепло-, водопостачання, комунального транспорту, утилізації відходів, утримання тимчасових укриттів та ін. У зв'язку з цим питання ефективного реалізації органами місцевого самоврядування державної політики у сфері належного функціонування критичної інфраструктури мають ключове значення в умовах воєнного стану, що актуалізує предмет дослідження даної статті та визначає актуальність її тематики.

Стан дослідження проблематики статті. Проблематику окремих питань захисту критичної інфраструктури досліджували: А. Балашов, О. Белов, Д. Бірюков, Д. Бобро, О. Глушкевич, В. Голубев, О. Єрменчук, Г. Зубко, С. Іванюта, С. Кондратов, І. Манжул, О. Суходоля, В. Цигичко та ін. Однак найбільш сучасним дослідження державної системи захисту критичної інфраструктури є монографія Теленика С.С. «Державна система захисту критичної інфраструктури України: концептуальні засади адміністративно-правового регулювання» (2020 рік)

[1]. В той же час питання реалізації органами місцевого самоврядування державної політики у сфері належного функціонування критичної інфраструктури, тим більше в умовах воєнного стану, висвітлені недостатньо та потребують більш широкого дослідження.

Таким чином на досягнення **мети дослідження** – з'ясування сутності державної політики у сфері забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури плануємо до виконання наступні **завдання** дослідження: з'ясування правових засад забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури; визначення поняття державної політики у сфері забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури та його складових.

Матеріали та методи дослідження. Виходячи з окресленого предмета дослідження, нами було обрано комплексний підхід до застосування методів наукового пошуку. Методологічну основу дослідження складає діалектичний метод, застосування якого дозволило всебічно розкрити природу «забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури» як організаційну форму забезпечення життєдіяльності регіону та створення безпекового середовища в умовах воєнного стану, а також простежити генезу цього явища. Формально-юридичний метод використовувався для встановлення правових засад забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури; застосування формально-логічного методу стало підґрунтям для

виявлення недоліків у національному правовому регулюванні, та пошуку шляхів їх подолання.

Виклад основного матеріалу. Органи місцевого самоврядування є одними з основних суб'єктів державно-приватної взаємодії в сфері захисту об'єктів критичної інфраструктури. Цей напрям діяльності органів місцевого самоврядування як суб'єктів захисту об'єктів критичної інфраструктури передбачено як в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» лише в окремих його положеннях, зокрема в статті 29 «Повноваження щодо управління комунальною власністю» визначено, що «до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: а) власні (самоврядні) повноваження: 1) управління в межах, визначених радою, майном, що належить до комунальної власності відповідних територіальних громад; 2) встановлення порядку та здійснення контролю за використанням прибутків підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад; 3) заслуховування звітів про роботу керівників підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідних територіальних громад; 4) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо порядку та умов відчуження комунального майна, проектів місцевих програм приватизації та переліку об'єктів комунальної власності, які не підлягають приватизації; організація виконання цих програм; подання раді письмових звітів про хід та результати відчуження комунального майна» [2]. Окремо в статті 36-1 цього закону визначено повноваження щодо організації та забезпечення цивільного захисту населення від різного виду катастроф, катаклізмів; до певної міри дотичними до захисту критичної інфраструктури є повноваження в галузі оборонної роботи, визначені в статті 36 Закону, однак мова тут йде про повноваження в першу чергу пов'язані з мобілізаційною роботою та інформування населення про загрози. Таким чином слід констатувати що повноваження щодо забезпечення належного функціонування та захисту критичної інфраструктури ОМС в Законі «Про місцеве

самоврядування» не визначені, скоріше вони не носять систематизований характер, а деякі з них закріплені в різних статтях, що регулюють особливості реалізації повноважень ОМС в окремих сферах. Деякі автори провівши аналіз даних статей, приходять до висновку, що «повноваження сільських, селищних міських рад у сфері захисту критичної інфраструктури можливо згрупувати таким чином: 1) інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування механізму захисту об'єктів критичної інфраструктури: заснування аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації відповідної ради; розгляд запитів депутатів, прийняття рішень по запитах; тощо; 2) кадрове забезпечення функціонування механізму захисту об'єктів критичної інфраструктури: утворення і ліквідація постійних та інших комісій ради, затвердження та зміна їх складу, обрання голів комісій; утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності, затвердження персонального складу; внесення змін до складу виконавчого комітету та його розпуск; обрання на посаду та звільнення з посади секретаря ради; затвердження за пропозицією сільського, селищного, міського голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів; утворення за поданням сільського, селищного, міського голови інших виконавчих органів ради; створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби; тощо; 3) здійснення контролю в сфері захисту об'єктів критичної інфраструктури: заслуховування звіту сільського, селищного, міського голови про діяльність виконавчих органів ради, у тому числі щорічного звіту про здійснення державної регуляторної політики виконавчими органами відповідної ради; заслуховування звітів постійних комісій, керівників виконавчих органів ради та посадових осіб, яких вона призначає або затверджує; заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території; тощо [3, с. 30].

Безпосереднім законом, який регулює правові засади реалізації державної політики у сфері функціонування та захисту критичної інфраструктури є Закон України «Про критичну інфраструктуру» який набрав чинності 15 грудня 2021 року [4]. Закон визначає правові та організаційні засади створення та функціонування критичної інфраструктури і є складовою законодавства України у сфері національної безпеки. Він дає основні визначення та, поряд з вже прийнятими Постановами Кабінету Міністрів України, дає підґрунтя для комплексного забезпечення захисту критичної інфраструктури [4]. Розділ II Закону регламентує основні засади державної політики у сфері контролю безпеки об'єктів критичної інфраструктури України, зокрема відповідно до статті 4 Закону «державна політика у сфері захисту критичної інфраструктури ґрунтується на засадах: 1) визнання необхідності забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури; 2) визначення законодавчих вимог до принципів, пріоритетів, стратегічних завдань, підходів щодо захисту критичної інфраструктури; 3) визначення суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури, їх повноважень та засад відповідальності, порядку взаємодії; 4) створення умов та впровадження заходів, спрямованих на ефективне зниження і контроль за ризиками безпеки, на зниження ризику реалізації можливих загроз, ліквідацію та/або мінімізацію наслідків реалізованих загроз, кризових ситуацій та інших їх видів; 5) створення системи раннього виявлення загроз критичній інфраструктурі; 6) запровадження державно-приватного партнерства, взаємодії суб'єктів господарювання та населення з питань забезпечення захисту та стійкості критичної інфраструктури; 7) забезпечення міжнародного співробітництва у сфері захисту критичної інфраструктури; 8) створення умов швидкого відновлення надання життєво важливих функцій та послуг у разі реалізації загроз і порушення функціонування критичної інфраструктури» [4]. Отже, метою державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури є забезпечення безпеки об'єктів критичної інфраструктури,

запобігання проявам несанкціонованого втручання в їх функціонування, прогнозування та запобігання кризовим ситуаціям на об'єктах критичної інфраструктури.

Для того щоб визначити місце ОМС в системі суб'єктів реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури, необхідно звернути увагу на перелік об'єктів критичної інфраструктури та визначити можливий вплив на них ОМС. Статтею 8 Закону визначено, що «віднесення об'єктів до критичної інфраструктури здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України; віднесення об'єктів до критичної інфраструктури здійснюється за сукупністю критеріїв, що визначають їх соціальну, політичну, економічну, екологічну значущість для забезпечення оборони країни, безпеки громадян, суспільства, держави і правопорядку, зокрема для реалізації життєво важливих функцій та надання життєво важливих послуг, свідчать про існування загроз для них, можливість виникнення кризових ситуацій через несанкціоноване втручання в їх функціонування, припинення функціонування, людський фактор чи природні лиха, тривалість робіт для усунення таких наслідків до повного відновлення штатного режиму, умовний перелік яких визначений в ч. 3 цієї статті [4]. Чіткого переліку об'єктів критичної інфраструктури в Законі не наведено, що цілком логічно, адже для внесення того чи іншого об'єкту до критичного необхідно було здійснювати внесення змін та доповнень до Закону. Тому класифікацію об'єктів критичної інфраструктури здійснено на рівні Постанов КМУ, зокрема мова йде про Постанову Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури», якою окремо затверджено «Порядок ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього», «Порядок розроблення та погодження паспорта безпеки на об'єкт критичної інфраструктури», «Регламент обміну інформацією між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури» [5].

Градація об'єктів критичної інфраструктури здійснюється за секторальним принципом, для секторів критичної інфраструктури визначаються особливості реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури [6, с. 77–86]. Формування та реалізацію державної політики у відповідних секторах здійснюють секторальні органи у сфері захисту критичної інфраструктури. Секторальні органи у сфері захисту критичної інфраструктури складають та ведуть секторальні переліки об'єктів критичної інфраструктури. Перелік секторів критичної інфраструктури та суб'єктів, відповідальних за формування та реалізацію державної політики у відповідних секторах національної системи захисту критичної інфраструктури (далі – Перелік), визначається Кабінетом Міністрів України. У разі необхідності внесення змін до Переліку Кабінет Міністрів України переглядає та змінює його виходячи з критеріїв критичності, визначених цим Законом. Аналіз Закону та Постанови КМУ дає можливість виокремити такі об'єкти критичної інфраструктури: 1) урядування та надання найважливіших публічних (адміністративних) послуг; 2) енергозабезпечення (у тому числі постачання теплової енергії); 3) водопостачання та водовідведення; 4) продовольче забезпечення; 5) охорона здоров'я; 6) фармацевтична промисловість; 7) виготовлення вакцин, стале функціонування біолабораторій; 8) інформаційні послуги; 9) електронні комунікації; 10) фінансові послуги; 11) транспортне забезпечення; 12) оборона, державна безпека; 13) правопорядок, здійснення правосуддя, тримання під вартою; 14) цивільний захист населення та територій, служби порятунку; 15) космічна діяльність, космічні технології та послуги; 16) хімічна промисловість; 17) дослідницька діяльність.

Також слід зауважити, що об'єкти критичної інфраструктури поділені за такими категоріями критичності: I категорія критичності – особливо важливі об'єкти, які мають загальнодержавне значення, значний вплив на інші об'єкти критичної інфраструктури та порушення функціонування яких призведе до виникнення кризової ситуації державного значення; II

категорія критичності – життєво важливі об'єкти, порушення функціонування яких призведе до виникнення кризової ситуації регіонального значення; III категорія критичності – важливі об'єкти, порушення функціонування яких призведе до виникнення кризової ситуації місцевого значення; IV категорія критичності – необхідні об'єкти, порушення функціонування яких призведе до виникнення кризової ситуації локального значення.

Висновки. На підставі вищезазначеного слід зробити висновок, що ні в проаналізованих вище Законах ні підзаконних нормативних актах не визначено місце ОМС в системі суб'єктів захисту критичної інфраструктури та не систематизовано їх повноважень в цій сфері. Натомість приваюча більш ніж два роки війна довела, що саме на органи місцевого самоврядування лягає найбільше навантаження щодо захисту критичної інфраструктури міст, містечок, ОТГ, яка пов'язана в першу чергу з водо, тепло, газозабезпеченням громадян, облаштуванням тимчасових укриттів, захисту об'єктів комунальної власності стратегічного значення (наприклад очисних споруд) та ін. І саме ОМС найбільше виділяють коштів для відшкодування збитків як громадянам за пошкоджене житло та майно та відновлення об'єктів життєзабезпечення, які є ключовими в системі критичної інфраструктури.

У зв'язку з цим для того щоб належним чином урегулювати правові засади діяльності ОМС у сфері захисту критичної інфраструктури доцільно внести ряд змін та доповнень до діючих нормативно-правових актів, а саме:

1. Внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування» доповнивши його статтею 36-1 «Повноваження щодо захисту критичної інфраструктури» такого змісту: «До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: а) власні повноваження: 1) підготовка, подання на затвердження, організація виконання та реалізація місцевих програм у сфері захисту критичної інфраструктури; 2) затвердження переліку об'єктів критичної інфраструктури, які потребують захисту та подання клопотання до КМУ про внесення їх об'єк-

тів критичної інфраструктури; 3) утворення комісії контролю за дотриманням умов функціонування та захисту критичної інфраструктури; 4) ведення моніторингу викликів і загроз, що можуть виникати та створювати загрозу захисту об'єктів критичної інфраструктури, вживати заходи щодо їх негайного усунення; 5) утворення органів з евакуації, планування, підготовка та проведення на відповідній території у разі виникнення або загрози виникнення надзвичайної ситуації, пожежі, іншої небезпечної події евакуації населення, культурних і матеріальних цінностей, їх розміщення та життєзабезпечення населення на об'єктах критичної інфраструктури; 6) забезпечувати контроль за пропускним режимом на об'єктах критичної інфраструктури першої категорії; 7) вживати інших заходів щодо захисту критичної інфраструктури, в тому числі заходів адміністративного примусу».

2. Внести зміни до Закону «Про критичну інфраструктуру», зокрема ч. 1 ст. 19 «Секторальні органи у сфері захисту критичної інфраструктури» викласти в новій редакції такого змісту: «Державні органи та органи місцевого самоврядування, визначені відповідальними за забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури в окремому секторі критичної інфраструктури, здійснюють такі завдання:....(далі по тексту)». Таким чином ОМС будуть не тільки введені до системи секторальних органів у сфері захисту критичної інфраструктури а і будуть наділені відповідними повноваженнями нарівні з державними органами.

3. Включити до Переліку секторів критичної інфраструктури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109, ті сектори, захист яких забезпечують органи місцевого самоврядування, а саме: «Сектор – комунальне господарство та комінальні послуги; підсектор – водопостачання, водовідведення, водоочищення, утилізація побутових відходів; типи основної послуги – доставка води водогонами, відведення води через каналізаційні стоки, робота водоочисних станцій та колекторів, робота комунальних звалищ та кому-

нальних підприємств переробки побутових відходів; секторальний орган у сфері захисту критичної інфраструктури – відповідні підрозділи (служби) ОМС».

Таким чином при належному правовому регулюванні вищезначених питань діяльність ОМС щодо забезпечення захисту буде в правовому полі а відтак більш ефективною та відповідальною.

В результаті дослідження встановлено, що державна політика у сфері забезпечення органами місцевого самоврядування належного функціонування критичної інфраструктури це система організаційних, нормативно-правових, інженерно-технічних, ресурсних, інформаційно-аналітичних та методологічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури, адміністрування якими здійснюється органами місцевого самоврядування, а саме: комунальне господарство та комінальні послуги, водопостачання, водовідведення, водоочищення, утилізація побутових відходів та ін.

Список використаної літератури:

1. Теленик С.С. Державна система захисту критичної інфраструктури України: концептуальні засади адміністративно-правового регулювання: *монографія*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 602 с.
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
3. Крикун В.В. Органи місцевого самоврядування в системі суб'єктів захисту об'єктів критичної інфраструктури в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2020. № 44. С. 27–31.
4. Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16.11.2021 № 1882-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20/ed20221205#Text>.
5. Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109. *Офіційний вісник України* офіційне видання від 27.11.2020. № 93. Стор. 9. Ст. 2994.
6. Бобро Д. Г. Методологія оцінки рівня критичності об'єктів інфраструктури. *Стратегічні пріоритети*. 2016. № 3 (40).

C. 77–86. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bobro_Dmytro/Metodolohiia_otsinky_rivnia_krytychnosti_obiektiv_infrastruktury.pdf?PHPSESSID=e42scruak1ifebqfqs81bcun7. (дата звернення 20.03.2024).

References:

1. Telenyk S.S. Derzhavna systema zakhystu krytychnoi infrastruktury Ukrainy: kontseptualni zasady administratyvno-pravovoho rehuliuвання [State system of protection of critical infrastructure of Ukraine: conceptual principles of administrative and legal regulation]: monohrafiia. Odesa: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2020. 602 s. [in Ukrainian].
2. Pro mistseve samovriaduvannya v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 21 travnia 1997 r. № 280/97-VR [On local self-government in Ukraine: Law of Ukraine]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1997. № 24. St. 170. [in Ukrainian].
3. Krykun V.V. Orhany mistsevoho samovriaduvannya v systemi subiektiv zakhystu obiektiv krytychnoi infrastruktury v Ukraini [Local self-government bodies in the system of subjects of protection of critical infrastructure objects in Ukraine]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia. 2020. № 44. S. 27–31. [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy pro krytychnu infrastrukturu vid 16.11.2021 № 1882-IX [On critical infrastructure: Law of Ukraine] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20/ed20221205#Text>. [in Ukrainian].
5. Deiaki pytannia obiektiv krytychnoi infrastruktury: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 zhovtnia 2020 r. № 1109 [Some issues of critical infrastructure facilities: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. Ofitsiinyi visnyk Ukrainy ofitsiine vydannia vid 27.11.2020. № 93. Stor. 9. St. 2994. [in Ukrainian].
6. Bobro D. H. Metodolohiia otsinky rivnia krytychnosti obiektiv infrastruktury [Methodology for assessing the level of criticality of infrastructure objects]. Stratehichni priorytety. 2016. № 3 (40). S. 77–86. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bobro_Dmytro/Metodolohiia_otsinky_rivnia_krytychnosti_obiektiv_infrastruktury.pdf?PHPSESSID=e42scruak1ifebqfqs81bcun7. (data zvernennia 20.03.2024).

Basko A. Implementation of state policy by local self-government bodies in the field of proper functioning and protection of critical infrastructure

The article clarifies the concept and essence of state policy in the field of ensuring the proper functioning of critical infrastructure by local self-government bodies; an analysis of the legal basis for ensuring the proper functioning of critical infrastructure by local self-government bodies was carried out, their defects were identified and directions for improvement were proposed.

As a result of the study, it was established that the state policy in the field of ensuring the proper functioning of critical infrastructure by local self-government bodies is a system of organizational, legal, engineering, technical, resource, information-analytical and methodological measures aimed at ensuring the safety and protection of critical infrastructure objects, the administration of which is carried out by local self-government bodies, namely: communal economy and communal services, water supply, drainage, water purification, disposal of household waste, provision of administrative services, etc.

It was established that there is no normative definition of the system of powers of local government in the field of critical infrastructure protection, and it is proposed: 1) to regulate in a separate article of the Law of Ukraine "On Local Self-Government" the powers of local government in relation to the protection of critical infrastructure, namely: preparation, submission for approval, organization of implementation and implementation of local programs in the field of critical infrastructure protection; approval of the list of critical infrastructure objects that need protection and submission of a petition to the CMU to include them as critical infrastructure objects; formation of a commission to control compliance with the conditions of operation and protection of critical infrastructure; conducting monitoring of challenges and threats that may arise and pose a threat to the protection of critical infrastructure objects, take measures to eliminate them immediately; formation of evacuation bodies, planning, preparation and implementation in the relevant territory in case of occurrence or threat of occurrence of an emergency situation, fire, other dangerous event of evacuation of the population, cultural and material values, their

placement and life support of the population at critical infrastructure facilities; to ensure access control at critical infrastructure facilities of the first category; take other measures to protect critical infrastructure, including measures of administrative coercion"; 2) include LGUs in the system of sectoral bodies in the field of critical infrastructure protection, which will thus be endowed with relevant powers on a par with state bodies, by amending the Law "On Critical Infrastructure"; 3) to include in the List of critical infrastructure sectors, those sectors whose protection is provided by local self-government bodies, namely: "Sector – communal economy and communal services; sub-sector – water supply, drainage, water treatment, disposal of household waste; types of basic services – water delivery by water carriers, water removal through sewage drains, operation of water treatment plants and collectors, operation of municipal landfills and municipal enterprises for the processing of household waste; sectoral body in the field of critical infrastructure protection – relevant subdivisions (services) of the local government".

Key words: *critical infrastructure, protection of critical infrastructure, state policy in the field of proper functioning of critical infrastructure, local self-government bodies, powers in the field of protection of critical infrastructure.*